

Br: 13-056/26-1227/2

23.septembar 2026. godine

SEKTORSKA ANALIZA

za utvrđivanje predloga prioritetnih oblasti od javnog interesa i potrebnih sredstava
za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija
iz Budžeta Crne Gore u 2027. godini

Sektorska analiza se sačinjava na osnovu strateških i planskih dokumenata odnosno propisa u odgovarajućoj oblasti od javnog interesa uz konsultacije sa zainteresovanim nevladinim organizacijama, i predstavlja osnov za utvrđivanje prioritetnih oblasti i potrebnih sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz državnog budžeta u narednoj godini, u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama. Sektorska analiza se priprema u tekućoj za narednu kalendarsku godinu radi blagovremenog planiranja visine sredstava koja će biti opredijeljena na pozicijama ministarstava nadležnih za oblasti koje Vlada utvrdi kao prioritete za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Analiza će poslužiti i za pripremu javnih konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti koja će biti utvrđena kao prioritarna.

1. OBLASTI OD JAVNOG INTERESA U KOJIMA SE PLANIRA FINANSIJSKA PODRŠKA ZA PROJEKTE I PROGRAME NVO

1.1. Navesti u kojim oblastima od javnog interesa (iz člana 32 Zakona o NVO) iz nadležnosti ministarstva planirate finansijsku podršku iz budžeta za projekte i programe NVO:

☐ socijalna i zdravstvena zaštita	☐ razvoj civilnog društva i volonterizma	☐ zaštita životne sredine
☐ smanjenje siromaštva	☐ evroatlantske i evropske integracije Crne Gore	☐ poljoprivreda i ruralni razvoj
☐ zaštita lica sa invaliditetom	☐ institucionalno i vaninstitucionalno obrazovanje	☐ održivi razvoj
☐ društvena briga o djeci i mladima	☐ nauka	☐ zaštita potrošača
☐ pomoć starijim licima	☐ umjetnost	☐ rodna ravnopravnost
☐ zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava	☐ kultura	☐ borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
☐ vladavina prava	☐ tehnička kultura	☐ borba protiv bolesti zavisnosti
☐ druge oblasti od javnog interesa utvrđene posebnim zakonom (navesti koje):		

2. PRIORITETNI PROBLEMI I POTREBE KOJE TREBA RIJEŠITI U 2027. GODINI FINANSIRANJEM PROJEKATA I PROGRAMA NVO

2.1. Navesti prioritetne probleme u oblasti(ma) iz nadležnosti ministarstva koji se planiraju rješavati finansiranjem projekata i programa nevladinih organizacija. Opis problema obrazložiti koristeći konkretne mjerljive pokazatelje trenutnog stanja i željenog stanja odnosno rješenja, navodeći izvor u kojem su takvi podaci dostupni. Pokazatelji mogu biti informacije iz uporednih analiza, izvještaja, rezultata istraživanja, studija, i drugi dostupni statistički podaci.

Opis problema:

Analiza vaninstitucionalne kulturne scene Crne Gore je pokazala da je nezavisna scena, čiji su članovi umjetnici i stručnjaci u kulturi izdijeljena i usitnjena, uglavnom bez međusobne komunikacije i saradnje. Partnerstva sa drugim akterima, kako u kulturi tako i u drugim resorima, nisu česta.

U prilog tome, posebno govori Nacionalni program razvoja kulture 2023-2027 kojom se ukazuje na izuzetno težak položaj nezavisne scene u kulturi. Naime, Analiza koja je pripremljena za potrebe ovog dokumenta pokazuje da je broj nevladinih organizacija u kulturi značajan, da se preko 100 organizacija prepoznaje po svom redovnom aktivizmu. U pitanju su izmedju ostalih strukovna udruženja umjetnika i stručnjaka u kulturi, kao i udruženja iz oblasti kulturne baštine.

Strukovna udruženja u kulturi, koja okupljaju profesionalce predstavljaju značajan resurs države u pogledu stručnog kadra za obavljanje stručnih poslova u kulturi, te stoga njihovi predstavnici smatraju da treba da imaju mnogo veću ulogu u kreiranju i razvoju kulturne politike, ali i obavljanju stručnih poslova za potrebe institucija kulture.

Iako su u određenoj mjeri pojačani kapaciteti strukovnih udruženja u kulturi, kroz podršku programima strukovnih udruženja u kulturi, i dalje postoji potreba za dodatnom podrškom u radu, kao i jačanju njihovih organizacija kako bi postali ravnopravan partner institucijama sistema. I dalje su evidentni slabi kapaciteti organizacija za pisanje projekata, traženje sredstava, što u procesu pristupa Evropskoj uniji predstavlja dodatnu obavezu, ali i izazov.

Navedeno je konstatovano u Nacionalnom programu razvoja kulture 2023-2027, a što su i dodatno potvrdili i na javnoj raspravi o Nacrtu Zakona o kulturi, ističući da su strukovna udruženja u posebno teškoj poziciji, jer njihov rad ne počiva na projektnom finansiranju kojeg nemaju, već na kontinuiranom radu na očuvanju standarda u oblasti kulture u kojoj djeluju.

Analiza pokazuje da se strukovna udruženja umjetnika i stručnjaka u kulturi očekuju da se ispuni zakonski okvir, odnosno da dobiju status reprezentativnih udruženja koja će imati mnogo veću ulogu u ostvarivanju prava umjetnika i stručnjaka, kreiranju mjera kulturne politike, vođenja raznih evidencija i istraživanja za potrebe unapređenja statusa svojih članova.

Proces dodatno usložnjava činjenica da i dalje ne postoji tačna evidencija/podatak o broju udruženja u oblasti kulture, kojima je glavna djelatnost kultura, kao ni onih koji imaju svojstvo strukovnih udruženja, odnosno status reprezentativnih strukovnih udruženja.

Analize i istraživanje stanja u svakoj od oblasti kulture na nivou svake struke pojedinačno (npr. književnost, muzička umjetnost, likovna umjetnost, pozorišna djelatnost, filmska djelatnost, fotografija, interpretacije, prevođenje, arhitektura, konzervatorska muzejska, arhivska, kinotečka, bibliotečka, produkcija kulturnih djela, kulturna baština itd.) pokazuju da su registri i evidencije svih članova, finansijska podrška koja obezbjeđuje kontinuitet u radu, zaštita prava i podrška umjetnicima kao i međunarodna podrška i dalje izazov.

Podaci strukovnih udruženja o programima rada i izvorima finansiranja i kadrovskim kapacitetima za realizaciju programa nijesu vidljivi, ili su i dalje samo djelimično transparentni, a rijetki su primjeri strukovnih udruženja koji imaju elektronske baze podataka članova, sa podacima o stvaralaštvu i drugim ličnim podacima članova tog Udruženj.

I dalje ne postoje informacije o aktuelnim konkursima za umjetnike, statusnim pitanjima umjetnika, procedurama za izvoz umjetnina, oslobađanje plaćanja pdv-a, poreskim obavezama, posebno u svijetlu digitalizacije shodno novim propisima, međunarodnim projektima i drugim aktuelnostima od značaja za članove udruženja i zainteresovanu javnost.

U neposrednoj komunikaciji sa predstavnicima udruženja, zaključeno je da ne postoji znanja i kvalifikacija za pisanje projekata i apliciranje na konkursima. Ista je situacija i kada su međunarodi projekti u pitanju. Zbog navedenih okolnosti, organizacije čiji su članovi umjetnici određene struke, tkz. strukovna udruženja i dalje nemaju dovoljno kapaciteta ni znanja za aktivnije djelovanje i zaštitu svojih interesa. Zbog nedovoljno jakih strukovnih udruženja, primijećeno je da njihovi članovi-umjetnici iz određenih oblasti nemaju informacije o procedurama koji se tiču upravljanja njihovim umjetnicima, a odnose se na sticanje i prekid statusa umjetnika/stručnjaka u kulturi, sticanje statusa istaknuti kulturni stvaralac, procedure u vezi prijave godišnjih poreza, prijava i odjava sa osiguranja; izvoza umjetnina, poreskih olakšica i drugih obaveza iz Zakona o kulturi, a po osnovu statusa koji dobijaju iz Zakona o kulturi.

Sa duge strane, **Analiza institucionalnog sistema kulture Crne Gore** pokazala je da su sve ustanove kulture, nezavisno od toga da li pripadaju domenu kulturno-umjetničkog stvaralaštva ili domenu zaštite kulturne baštine suočene s problemom nedostatka stručnog kadra i to arhitekata konzervatora, arheologa, istoričara umjetnosti, istoričara, konzervatora i restauratora, etnologa i dr.

Publikacija Organizacije u oblasti kulturne baštine u Crnoj Gori, dr Predrag Cvetičanin (Kotor, Niš 2022), koja je rezultat istraživačkog projekta NVO Expeditio, Kotor, finansiranog na konkursu Ministarstva kulture 2020. godine, daje analizu stanja,

potreba i uslova za razvoj vaninstitucionalnih aktera koji u Crnoj Gori djeluju u poljima nepokretne, pokretne i nematerijalne kulturne baštine.

Predmetnom analizom konstatovano je da organizacije civilnog društva koje djeluju u oblasti kulturne baštine imaju važnu, ali nedovoljno prepoznatu ulogu. Naime, institucije kulture se percipiraju kao nedostupne za komunikaciju i saradnju, a primjedba je i da ne koriste kapacitete civilnog sektora u cilju unapređenja zaštite kulturne baštine, ili zbog nezainteresovanosti, ili zbog nedostatka strateškog pristupa u ovoj oblasti.

Analizom je, pored sistema institucija, učešće nevladinih organizacija prepoznato kao važan element u procesu očuvanja kulturne baštine. Iako se nedovoljan broj nevladinih organizacija bavi isključivo kulturnom baštinom, neke od njih su razvile kapacitete za ozbiljan rad u ovoj oblasti, na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou. Nevladine organizacije bave se konkretnim aktivnostima kako bi povećale i promovisale kulturnu baštinu i aktivne su prilikom skretanja pažnje na probleme zaštite kulturne baštine (putem apela, reakcija, komentara na prostorne planove). Kao jedan od zadataka civilnog sektora označen je upravo taj da identifikuje, istraži, predstavi i objasni značaj kulturne baštine, ali i da skrene pažnju javnosti kada je baština ugrožena.

Jedan od zaključaka analize je da su potencijali za razvoj sektora kulturne baštine u Crnoj Gori zaista veliki, ali i nedovoljno iskorišćeni.

Zakon o kulturi je prepoznao strukovna udruženja i reprezentativna strukovna udruženja umjetnika i/ili stručnjaka u kulturi koja se osnivaju prioritetno radi zaštite i ostvarivanja i unapređenja stručnih i profesionalnih prava umjetnika i stručnjaka u kulturi, a član 86 istog zakona propisao da je država u obavezi da obezbijedi uslove za rad reprezentativnih strukovnih udruženja, ovo pitanje u praksi i dalje predstavlja veliki izazov.

U skladu sa članom 53 Zakona o kulturi („Sl. list CG“, br. 49/08, 16/11 i 38/12), propisano je da se strukovno udruženje umjetnika i/ili stručnjaka u kulturi osniva u skladu sa zakonom, radi: 1) zaštite stručnih, profesionalnih i socijalnih prava i interesa umjetnika i stručnjaka u određenoj oblasti kulture; 2) ostvarivanja i unapređivanja stručnih i profesionalnih principa i standarda u određenoj oblasti kulture; 3) objavljivanja, promovisanja ili prezentovanja umjetničkih i drugih autorskih djela iz oblasti kulture ili interpretatorskih ostvarenja; 4) obavljanja drugih poslova od značaja za razvoj kulture, te da je strukovno udruženje dužno da vodi evidenciju svojih članova. Odredbom člana 54 istog zakona propisano je da ako u istoj oblasti kulture postoje dva ili više strukovnih udruženja, reprezentativnim strukovnim udruženjem smatra se udruženje koje ima veći broj članova koji su afirmisani umjetnici ili stručnjaci u kulturi, šire programske ciljeve i zadatke djelovanja i zapaženije rezultate rada. Status reprezentativnog

strukovnog udruženja utvrđuje Ministarstvo kulture, dok bliže kriterijume i način utvrđivanja statusa reprezentativnog strukovnog udruženje propisuje Ministarstvo kulture.

Predlog je da se u skladu sa čl. 53 i 54 Zakona o kulturi uredi njihov položaj kao reprezentativnih strukovnih udruženja koja će zaista raditi na zaštiti stručnih, profesionalnih i socijalnih prava i interesa umjetnika i stručnjaka u određenoj oblasti kulture, kao i ostvarivanju i unapređivanju stručnih i profesionalnih principa i standarda u određenoj oblasti kulture, te obavljati i druge aktivnosti definisane zakonom.

Imajući u vidu da status reprezentativnih udruženja još nije sistemski uređen, Ministarstvu kulture i medija će poseban izazov predstavljati prepoznavanje aktivnih udruženja u oblasti kulture koji imaju potencijala (tehničkih, administrativnih, organizacionih), da odgovore izazovu i shodno utvrđenim kriterijumima, izgrade kapacitete i dobiju status reprezentativnog strukovnog udruženja u svakoj od oblasti kulture. Programi po osnovu ove sektorske analize će doprinijeti identifikaciji i prepoznavanju udruženja koji imaju potencijala (stručnih, kadrovskih, organizacionih) da odgovore svim budućim izazovima koje sa sobom trebao da nosi budući status reprezentativnosti i budu reprezent struke u interesu svojih članova, a u oblasti kulture koju zastupaju.

Dodatno u prilog tome, govori i Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine, koja kroz strateški cilj 2.6 definiše da je neophodno uspostaviti moderan, efikasan sistem kreiranja i prezentovanja kulturne djelatnosti kao i statusa umjetnika i stvaralaca u društvu, ujedno širiti i edukovati publiku kroz uspostavljanje baze podataka o svim kulturnim akterima u Crnoj Gori; poboljšati socijalni status umjetnika i stvaralaca, kao i unaprijediti osnivanje i djelovanje strukovnih udruživanja umjetnika i stvaralaca.

Navedeno je u skladu sa Nacionalnim programom razvoja kulture 2023-2027, strateški cilj 2 i mjere 2.1.2; 2.1.2; 2.1.3, koje doprinose poboljšanju saradnje i ambijenta rada vaninstitucionalnih aktera u kulturi.

Podaci (analize, studije, statistički izvještaji, itd.) koji pojašnjavaju navedeni problem	Izvor(i) podataka
Analiza vaninstitucionalne kulturne scene	https://www.gov.me/dokumenta/54ca1e52-4925-41d3-b9d3-4f1a018fc566
Analiza insitutcionalnog sistema kulture Crne Gore	https://www.gov.me/dokumenta/edcd9665-71b0-45fd-8839-480d77e29e4c

Nacionalni program razvoja kulture 2023-2027	https://www.gov.me/dokumenta/a98b089a-f362-447e-b33a-b9fbde050b70
Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine	Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030.

2.2. Navesti ključne strateško-planske dokumente odnosno propise koji prepoznaju važnost problema identifikovanih pod tačkom 2.1., kao i specifične mjere/djelove tih dokumenata koji su u vezi sa identifikovanim problemima.

Naziv strateškog/planskog dokumenta/propisa	Naziv poglavlja/ mjere/ aktivnosti
Nacionalni program razvoja kulture 2023-2027	Strateški cilj 2: Osnažiti vaninstitucionalni sektor kulture, međusektorsku, međuresornu i međunarodnu saradnju i razvoj publike Operativni cilj 2.1: Poboljšati saradnju i ambijent rada vaninstitucionalnih aktera u kulturi; Mjera 2.1.2: Unapređenje statusa strukovnih udruženja u kulturi Mjera 2.1.3: Unapređenje sistema vrednovanja i evidencija nezavisnog sektora u kulturi Mjera 2.1.4: Unapređenje komunikacije i saradnje sa nezavisnom scenom u kulturi

Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine	Strateški cilj: 2.6 Unaprijediti značaj kulture kao temeljne vrijednosti duhovnog, društvenog i ekonomskog razvoja koja znatno unapređuje kvalitet života građana Mjera: 2.6.2 Uspostaviti moderan, efikasan sistem kreiranja i prezentovanja kulturne djelatnosti kao i statusa umjetnika i stvaralaca u društvu, ujedno širiti i edukovati. Podmjere: - 2.6.2.1 Uspostaviti baze podataka o svim kulturnim akterima u Crnoj Gori /formalnim i neformalnim/ - 2.6.2.2 Poboljšati socijalni status umjetnika i stvaralaca - 2.6.2.3 Unaprijediti osnivanje i djelovanje strukovnih udruživanja umjetnika i stvaralaca Ciljni ishod: Integritet i status umjetnika i njihovih prava znatno su unaprijeđeni.
Zakon o kulturi („Sl.list CG“ br. 49/08, 16/11 i 38/12)	Član 53 i 54, a u vezi sa članom 86 Zakona o kulturi

2.3.Obrazložiti na koji način nevladine organizacije mogu doprinijeti rješavanju problema identifikovanih pod tačkom 2.1., koje aktivnosti su prihvatljive za postizanje željenog rezultata, kako se planira praćenje i vrednovanje doprinosa rješavanju pomenutih problema. Navesti konkretne mjerljive pokazatelje/indikatore za praćenje doprinosa nevladinih organizacija rješavanju identifikovanih problema i izvore verifikacije učinjenog.

Opis načina doprinosa nevladinih organizacija u rješavanju problema	Konkretni mjerljivi pokazatelji doprinosa nevladinih organizacija	Izvor(i) podataka
-analiza i istraživanje stanja u svakoj od oblasti kulture (npr. književnost, muzička umjetnost, likovna umjetnost, pozorišna djelatnost, filmska djelatnost, fotografija, interpretacije, prevođenje, arhitektura, konzervatorska muzejska, arhivska, kinotečka, biblioteka, produkcija kulturnih djela, kulturna baština itd.) u pogledu evidencije članova, kontinuitet u radu, biografije i bibliografije članova udruženja, zaštite prava i podrške umjetnicima/stručnjacima u kulturi; izazova (problem) u radu udruženja) i članova udruženja, nivou međunarodne podrške i uključenost u promociju i razvoj kulture (u svakoj od oblasti kulture pojedinačno), sa mjerama i preporukama u radu strukovnih udruženja i podrške umjetnicima/stručnjacima u kulturi; (samo za strukovna udruženja koja nijesu realizovali ovu aktivnost u skladu sa odlukom Ministarstva kulture i medija br. 13-056/25-1247/7 od 28.nov.2025. godine	-pripremljena analiza stanja sa predlozima za unapređenje u najmanje 5 oblasti	- Izvještaj NVO organizacija i Udruženja, Izvještaj MKU -web stranica strukovnog Udruženja

-jednogodišnji program rada strukovnog udruženja sa podacima o izvorima finansiranja i kadrovskim kapacitetima za realizaciju programa; -formiranje/ažuriranje elektronske baze podataka članova strukovnog udruženja sa podacima o stvaralaštvu i drugim ličnim podacima članova Udruženja; -formiranje/ažuriranje web stranica strukovnog udruženja, sa podacima o umjetnicima –članovima udruženja, njihovom stvaralaštvu, aktuelnim konkursima, statusnim pitanjima umjetnika, procedurama za izvoz umjetnina, oslobađanje plaćanja pdv-a, međunarodnim projektima i drugim aktuelnostima od značaja za članove udruženja i zainteresovanu javnost; -pripremljene inicijative prema nadležnim organima u pogledu zaštite stručnih, profesionalnih i socijalnih prava i interesa umjetnika i stručnjaka u određenoj oblasti kulture, kao i ostvarivanju i unapređenju	- pripremljeno najmanje 5 jednogodišnjih programa rada strukovnih Udruženja -pripremljeno/ažurirano najmanje 3 elektronske baze podataka članova različitih strukovnih udruženja -formirano/ažurirano najmanje 5 web stranica za 5 različitih oblasti kulture -pripremljene najmanje 3 inicijative prema nadležnim organima -broj prijava koji su dostavili nadležnom ministarstvu	- izvještaj strukovnog Udruženja -izvještaj strukovnog Udruženja -web stranica strukovnog Udruženja -izvještaj o stručnim konsultacijama - izvještaj sa javne rasprave
--	---	---

stručnih i profesionalnih principa i standarda u određenoj oblasti kulture; -organizovane obuke za članove udruženja za pisanje projekata na konkursima MKM i pripremi dokumentacije za dostavljanje prijave; -organizovanje obuke za članove strukovnog udruženja o uslovima i postupku ostvarivanja/produženja statusa samostalni umjetnik /stručnjak u kulturi/pravima iz tog odnosa i postupak registracije kod nadležnog organa i prijave godišnjeg prihoda po osnovu obavljanja samostalne djelatnosti kao i rokovima dostavljanja prijave; -formiranje i rad sektora za informisanje i stručno-administrativnu podršku za ostvarivanje prava po osnovu statusa samostalni umjetnik/stručnjak u kulturi;	-organizovane najmanje 5 obuka od strane 5 strukovnih udruženja za članove (1/udruženju) za pisanje projekata -broj umjetnika/polaznika obuke -organizovano najmanje 5 obuka od strane 5 strukovnih udruženja; - broj umjetnika/polaznika obuke -broj prijava koji su dostavili ministarstvu -najmanje 5 Udruženja formiralo sektor za informisanje	-izvještaj strukovnog Udruženja - evaluacioni listići -izvještaj strukovnog Udruženja - evaluacioni listići -izvještaj strukovnog Udruženja sa pregledom podataka o zatraženim informacijama i podnosiocima - web stranica Udruženja
-organizovanje prezentacija stvaralaštva/rada umjetnika/članova strukovnog udruženja;	-najmanje 5 udruženja organizovalo prezentaciju stvaralaca kroz forme izražaja tog udruženja (npr. izložbe, koncert, predstave, itd.)	- izvještaj strukovnog Udruženja - press clipping

-druge aktivnosti od značaja za rad strukovnih udruženja u pojedinim oblastima;	- strukovno Udruženje sprovedo najmanje 3 druge aktivnosti od značaja za podsticanje i razvoj kulture	- izvještaj strukovnog Udruženja - press clipping
-realizovanje programa stručnog usavršavanja umjetnika/stručnjaka u kulturi;	-najmanje 2 realizovana programa	-izvještaj strukovnog Udruženja - press clipping
-formiranje i rad održive mreže saradnje	-formirane najmanje dvije mreže saadnje	-izvještaj strukovnog Udruženja - press clipping
-realizovanje aktivnosti uz upotrebu digitalnih resursa	-najmanje dvije realizovane aktivnosti	-izvještaj Udruženja
-osmišljavanje i realizovanje inovativnih kulturnih proizvoda i tematskih ruta;	-najmanje 2 nova kulturna proizvoda i usluga razvijenih kroz projekte NVO (npr. tematske rute, digitalni vodiči, suveniri inspirisani baštinom).	-izvještaj strukovnog Udruženja - press clipping -izvještaj strukovnog Udruženja - press clipping
-digitalizacija i savremena prezentaciju materijalne i nematerijalne baštine (3D	-najmanje 2 primijenjena digitalna rješenja za prezentaciju materijalne i	-izvještaj strukovnog Udruženja

rekonstrukcije, VR/AR aplikacije, mobilni i digitalni vodiči i katalozi);(samo za strukovna udruženja iz oblasti kulturne baštine); -stručna obrada, valorizaciju i pripremu za prezentaciju pokretnih arheoloških nalaza u saradnji sa institucijama iz oblasti kulturne baštine (samo za strukovna udruženja iz oblasti kulturne baštine); - revitalizacija starih i skoro zaboravljenih zanata i vještina kroz savremeni dizajn, uz razvoj suvenira i kreativnih proizvoda inspirisanih baštinom; terenska istraživanja i evidentiranje novih elemenata nematerijalne baštine u saradnji sa lokalnim zajednicama (samo za strukovna udruženja iz oblasti kulturne baštine);	nematerijalne baštine (npr. 3D rekonstrukcije, mobilne aplikacije, digitalni katalozi). --najmanje 2 stručne obrade, valorizacije i pripreme za prezentaciju pokretnih arheoloških nalaza -najmanje 3 revitalizovana stara i skoro zaboravljena zanata i vještine kroz savremeni dizajn;	- press clipping -izvještaj strukovnog Udruženja - press clipping -izvještaj strukovnog Udruženja - press clipping
-organizovanje edukativnih programa i kampanja za podizanje svijesti građana o značaju i vrijednostima kulturne baštine; (samo za strukovna udruženja iz oblasti kulturne baštine);	-najmanje 3 prezentacije pokretnih arheoloških nalaza -najmanje 2 revitalizovane vještine i zanata	-izvještaj strukovnog Udruženja - press clipping

-promotivne aktivnosti na arheološkim i istorijskim lokalitetima; (samo za strukovna udruženja iz oblasti kulturne baštine).	-najmanje 6 sprovedenih edukativnih programa i kampanja za podizanje svijesti o vrijednostima baštine i tradicionalnih vještina i zanata; -najmanje 2 promotivnih aktivnosti na arheološkim i istorijskim lokalitetima.	-izvještaj strukovnog Udruženja - press clipping
--	--	---

3. OSTVARIVANJE STRATEŠKIH CILJEVA

3.1.Navesti ključne strateške ciljeve iz sektorske nadležnosti čijem će ostvarenju u 2027. godini doprinijeti projekti i programi nevladinih organizacija.

Strateški cilj(evi) čijem ostvarenju će doprinijeti javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija u 2027. godini	Način na koji će javni konkurs za projekte i programe nevladinih organizacija doprinijeti ostvarenju strateških ciljeva (ukratko opisati)
Javni konkurs je direktno usmjeren na realizaciju strateških ciljeva definisanih krovnim dokumentima razvoja kulture i održivog razvoja. To su prvenstveno Strateški cilj 2 Nacionalnog programa razvoja kulture 2023–2027, koji predviđa osnaživanje vaninstitucionalnog sektora,	Mapiranje aktera u kulturi koji djeluju na nezavisnoj kulturnoj sceni otvoriće mogućnosti za profilisanje, umrežavanje i partnerstva, i u krajnjem doprinijeće uspostavljanju povoljnog okruženja za rad ovih organizacija.

međusektorsku saradnju i razvoj publike , kao i **Strateški cilj 2:** Unaprijediti značaj kulture kao temeljne vrijednosti duhovnog, društvenog i ekonomskog razvoja koja znatno unapređuje kvalitet života građana

Mjera: 2.6.2 Uspostaviti moderan, efikasan sistem kreiranja i prezentovanja kulturne djelatnosti kao i statusa umjetnika i stvaralaca u društvu, ujedno širiti i edukovati publiku.

Javni konkurs će doprinijeti ostvarenju ovih ciljeva kroz aktiviranje relevantnih i jačanje kapaciteta strukovnih udruženja u kulturi za inovativnu interpretaciju stvaralaštva i baštine, pretvarajući je iz nedovoljno iskorišćenog resursa u generator snaženja kulturnih i društvenih vrijednosti. Relevantni NVO sektor će kroz participativni pristup dati doprinos na evidentiranju novih elemenata nematerijalne baštine i snaženju i pospješivanju revitalizacije skoro zaboravljenih tradicionalnih zanata i vještina. Ovakav model podrške omogućava spajanje savremenog stvaralaštva, sa kulturnom baštinom, čime se baština popularizuje kod mlađih generacija i istovremeno jačajući društvenu koheziju i povjerenje unutar zajednice.

Takođe, kroz savremenu prezentaciju i vidljivost izuzetno vrijednih i jedinstvenih pokretnih nalaza koji su u ovom trenutku uskladišteni u ustanovama (nosiocima arheoloških istraživanja), godinama nedostupni javnosti, uz uključivanje relevantnih NVO koji će u saradnji sa institucijama dati puni doprinos, stvara se prostor za unaprjeđenje postojećeg stanja, povećanje broja muzejskih predmeta, vidljivost i prezentacija izuzetnih vrijednost naše kulturne baštine.

4. JAVNI KONKURSI ZA FINANSIRANJE PROJEKATA I PROGRAMA NVO - DOPRINOS OSTVARENJU STRATEŠKIH CILJEVA IZ SEKTORSKE NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

4.1. Navesti javne konkurse koji se predlažu za objavljivanje u 2027. godini u cilju doprinosa ostvarenju strateških ciljeva iz sektorske nadležnosti (iz tačke 3.1.), uz prijedlog potrebnih iznosa. Ukoliko postoji mogućnost preklapanja s javnim konkursima iz nacionalnih, sredstava EU ili drugih vanjskih fondova iz nadležnosti neke druge institucije, navesti s kojim organom je potrebno koordinirati oblasti finansiranja.

Naziv javnog konkursa	Iznos	Drugi donatori s kojima je potrebno koordinirati oblasti finansiranja
„Programi strukovnih udruženja u kulturi - važan faktor razvoja kulture“	700.000,00€	/

4.2. Navesti ko su predviđeni glavni korisnici projekata i programa koji će se finansirati putem javnog konkursa. Ukratko navesti glavna obilježja svake grupe korisnika, njihov broj i njihove potrebe na koje projekti i programi treba da odgovore u 2027. godini.

Opis glavnih grupa korisnika, njihov broj i potrebe
Glavni korisnici projekta su strukovna udruženja u kulturi – prema podacima iz Nacionalnog programa razvoja kulture 2023-2027 cca 70 udruženja čiji su članovi umjetnici i/ili stručnjaci različitih oblasti kulture. Ukupan broj procijenjenih umjetnika i/ili stručnjaka u kulturi koji će imati benefite od projekata je oko 3000. Od postojećih 70, direktni korisnici su 25 udruženja, registrovane za oblasti kulture koji će strukovnim udruženjima vršiti obuke za jačanje kapaciteta članovima strukovnih udruženja. Nedostatak tehničkih, organizacionih, prostornih kapaciteta, kao i ljudskih kapaciteta koji će se baviti zaštitom umjetnika, promocijom i razvojem kulture sa stanovišta struke glavni su uzroci nedovoljno razvijenog nezavisnog sektora kulture. Konkursi koji podstiču razvoj i podršku strukovnih udruženja kroz jačanje tehničkih, organizacionih, prostornih i ljudskih kapaciteta i njihovo programsko djelovanje u interesu struke i razvoj kulture, prepoznate su kao osnovne potrebe koji će se finansirati iz ovog konkursa. Indirektni korisnici su: ustanove zaštite i muzeji (procjenjuje se oko 20–25 javnih ustanova kulture i muzeja), stručnjaci u oblasti kulturne baštine i kulturni stvaraoci.

4.3. Navesti očekivani ukupni broj ugovorenih projekata, odnosno ugovora koji se planira zaključiti s nevladinim organizacijama na osnovu javnog konkursa.

Očekivani broj projekata koji se planira finansirati / broj ugovora koje se planira zaključiti s NVO	
„Programi strukovnih udruženja u kulturi-važan faktor razvoja kulture“	25 programa / 25 ugovora

4.4. Navesti najviši i najniži iznosi finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu pojedinačnog javnog konkursa navedenog u tački 4.1.

Naziv javnog konkursa: Kreativne industrije i baština: inovativna interpretacija i turistička valorizacija kulturnog nasljeđa	
Najniži iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 20.000€	Najviši iznos finansijske podrške koju će biti moguće ostvariti na osnovu javnog konkursa: 30.000 EURA

NAPOMENA: stavom 4 člana 32ž Zakona o NVO, definisano je: *“Ukupan iznos sredstava koja se na osnovu javnog konkursa mogu dodijeliti nevladinoj organizaciji za finansiranje projekta, odnosno programa, ne može preći 20% od ukupno opredijeljenih sredstava koja se raspodjeljuju na osnovu tog konkursa.”*

5. KONSULTACIJE SA ZAINTERESOVANIM NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

5.1. Navesti na koji način je u skladu sa važećim propisima obavljen proces konsultovanja NVO u procesu pripreme sektorske analize.

Metoda konsultacija (npr. web, email, konsultativni sastanak, itd.)	Datumi sprovedenih konsultacija	Naziv NVO koje su učestvovalе u konsultacijama
Javni poziv za dostavljanje predloga, sugestija i komentara u pisanom i elektronskom obliku (objavljivanje Nacrta na internet stranici Ministarstva)	/	

6. KAPACITETI ZA SPROVOĐENJE JAVNOG KONKURSA

6.1. Navesti broj službenika/ica i spoljnih saradnika koji će biti zaduženi za sprovođenje javnog konkursa i praćenje realizacije finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija (uključujući najmanje jednu terensku posjetu, prilikom koje će se provjeravati izvršavanje ugovornih obaveza, namjensko trošenje sredstava, te postizanje rezultata planiranih javnim konkursom i odobrenim projektom/programom).

Naziv javnog konkursa	Broj službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija	Imena službenika/ica zaduženih za sprovođenje javnog konkursa i praćenje finansiranih projekata i programa nevladinih organizacija
„Programi strukovnih udruženja u kulturi -važan faktor razvoja kulture“	2	/

Ovjera ministra:

_____ Ime i prezime		<i>Ljiljana Petrović</i> _____ Potpis
-----------------------------------	---	---